ଚିଲିକାର ଆର୍ଦ୍ର ଭୂମି ସଂରକ୍ଷଣ

ଡାକ୍ତର ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟନାଥ ମହାରଣା

ବିଶ୍ୱ ଜଳବାୟୁ ଓ ପରିବେଶର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ବା ୱେଟଲ୍ୟାଣ୍ଡର ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ବୃହତ୍ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ଅଞ୍ଚଳ ବା କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳାଶୟ ଅଞ୍ଚଳ ହେଉ, ଏହାର ଉପକାରିତା ସୁଦୂରପ୍ରସାରି । ଖାଲି ମନୁଷ୍ୟ ସମାଜ ପାଇଁ ନୁହେଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ସମାଜ, ଜୀବଜନ୍ତୁ, ବୃକ୍ଷଲତା ଓ ଆମର ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ ।

ଆମ ରାଜ୍ୟର ଏପରି ଏକ ବିଶାଳ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ଅଞ୍ଚଳ ହେଲା ଚିଲିକା । ଚିଲିକାର ବିଶାଳ ଜଳରାଶି, ଜୈବ ବିବିଧତା, ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତା ସୁରକ୍ଷା ଆଜି ଆମ ପାଇଁ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ । ସାଂପ୍ରତିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଚିଲିକାରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ସମସ୍ୟା ଯେ କେବଳ ପ୍ରାକୃତିକ କାରଣରୁ ହେଉଛି ତାହା ଭାବିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଏହା ପ୍ରାୟତଃ ମନୁଷ୍ୟକୃତ ।

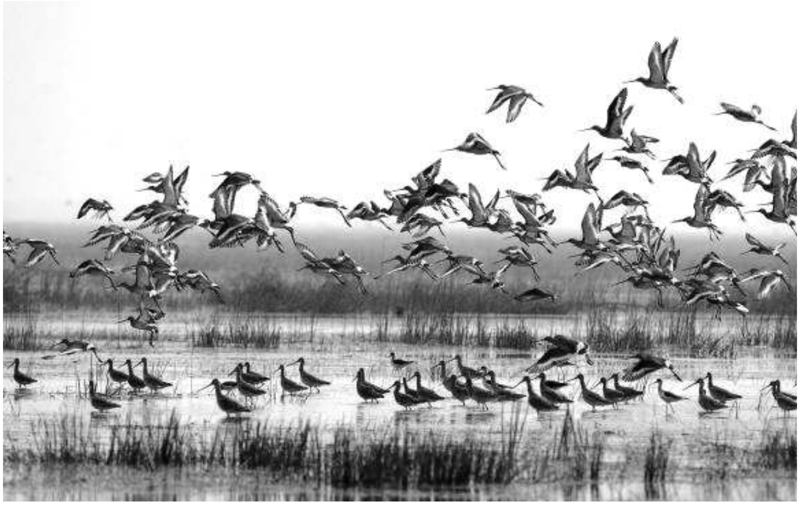

ଆମେ ସମସ୍ତେ ମନେ ରଖିବା ଦରକାର ବିଶ୍ୱର ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଚିଲିକାର ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ସୁରକ୍ଷା ବା ସଂରକ୍ଷଣ ଅତୀବ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ସଂରକ୍ଷଣର ଗୁରୁତ୍ୱ ଚିଲିକା ବହନ କରିସାରିଛି । ବିଶ୍ୱ ଆର୍ଦ୍ରାଞ୍ଚଳ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ୧୯୭୧ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ମାସରେ ଇରାନ୍‌ଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ରାମସର ସମ୍ମିଳନୀରେ ବିଶ୍ୱର କୋଣାନୁକୋଣରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶର ପ୍ରତିନିଧି ଯୋଗଦେଇ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ୧୬୩ଟି ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପର୍ଶକାତର ଥିବା ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଭାରତରେ ୧୯ଟି ସ୍ଥାନ ଥିବା ଜଣାଯାଏ । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଭାରତର ପୂର୍ବ ଉପକୂଳରେ ଥିବା ଚିଲିକା ହ୍ରଦର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଥିଲା । ଚିଲିକା ହ୍ରଦ ଓ ଏହାର ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିର ବିଶାଳତାକୁ ବିଶ୍ୱର କବି, ଲେଖକ, ପଶୁପକ୍ଷୀ, ପରିବ୍ରାଜକ, ଭାବୁକମାନଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିଛି । ବିଶ୍ୱର କୋଣାନୁକୋଣରୁ ପକ୍ଷୀମାନେ ଏଠାକୁ ଚାଲି ଆସନ୍ତି । ଚିଲିକାର ବିଶାଳତା ଖାଦ୍ୟର ବିବିଧତା ଓ ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟତା ଏବଂ ରାତ୍ରି ଯାପନରେ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ବିଶ୍ରାମସ୍ଥଳୀ ରୂପେ ଦ୍ୱୀପଖଣ୍ଡର ଉପସ୍ଥିତି ବେଶ୍ ଅନୁକୂଳ ଥାଏ ।

ଚିଲିକା କୂଳର ଉତ୍ତାପ ଶୀତ ଋତୁରେ ୧୪ଡିଗ୍ରୀ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡ୍ ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ସର୍ବାଧିକ ୪୦ ଡିଗ୍ରୀ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡ୍ ଥାଇ ହ୍ରଦ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତାପ ୩୩ଡିଗ୍ରୀ ସେଣ୍ଟିଗ୍ରେଡ୍‌ରୁ ଅଧିକ ନଥାଏ । ଚିଲିକା ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ଅଞ୍ଚଳର ନାତିଶୀତୋଷ୍ଣ ଜଳବାୟୁ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହିତକର । ୫୨ଟି ନଦନଦୀ ଯଥା ଦୟା, ଭାର୍ଗବୀ, ମଲାଗୁଣି, ଶାଳିଆ,

ମକରା, ଲୁଣା, ରନ୍ଚିରା, ମନ୍ଦାଗିନୀ, କଂସାରୀ ଓ ବଡଶଙ୍ଖ ଆଦି ଚିଲିକା ମଧ୍ୟରେ ମିଶିଛନ୍ତି । ପଟୁମାଟିର ଉର୍ବରତାରେ ବିଭିନ୍ନ କୀଟ, ଗେଣ୍ଡା ଓ ଛୋଟ ଛୋଟ ମାଛ ବଢିଥାନ୍ତି, ଯାହା ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ । ଚିଲିକା ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ଯୋଗୁଁ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଶସ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ଭରପୂର ହୋଇପଡେ । ଏଥିରୁ ବଢୁଥିବା ପ୍ରଚୁର ପୋକ ଖାଇ ପକ୍ଷୀମାନେ ଖାଦ୍ୟ ଆହରଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏଥିସହ ଚିଲିକାର ଗେଣ୍ଡା, ଶାମୁକା, ପୋକଜୋକ ସନ୍ତସନ୍ତିଆ କାଦୁଅରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଘାସ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଯୋଗୀ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ମଳରେ ଫସ୍ଫରସ୍ ଓ ନାଇଟ୍ରୋଜେନ୍ କାରଣରୁ ଚିଲିକାର ଜଳଜାତ ଗୁଳ୍ମ ଉଭିଦର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ହୁଏ । ଏହି ଗୁଳ୍ମ ଓ ଉଭିଦକୁ ମାଛ, କଙ୍କଡା ଖାଇବା ଦ୍ୱାରା ଚିଲିକାର ମତ୍ସ୍ୟ ସଂପଦର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । ଚିଲିକାରେ ମତ୍ସ୍ୟସଂପଦର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତିକୁ ଜାହିର କରାଯାଏ । ଏଣୁ ଚିଲିକା ଅଞ୍ଚଳର ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିରୁ ପକ୍ଷୀ, ଉଭିଦ, କୀଟଠାରୁ ମୃତ୍ତିକା, ପବନ ସବୁକିଛି ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଓ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏଣୁ ଏହାକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବା ଦରକାର । ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିଗୁଡିକର ଜଳଧାରଣ କ୍ଷମତା ଅଧିକ, ଯେଉଁ ମୃତ୍ତିକାର ଜଳଧାରଣ କ୍ଷମତା ଯେତେ ଅଧିକ, ସେ ମୃତ୍ତିକାରେ ନିମ୍ନସ୍ତରର ଉଭିଦଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଉଚ୍ଚସ୍ତରର ଉଭିଦ ପାଇଁ ଏମାନଙ୍କର ପରିମାଣ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଅପେକ୍ଷା ସର୍ବାଧିକ । ଶୁଷ୍କ ଅଞ୍ଚଳ ସାଧାରଣତଃ ପକ୍ଷୀ ଓ ଉଭିଦ ଶୂନ୍ୟ । ଉଭିଦ ପତ୍ରରେ ହରିତ୍ଲବକ ସାହାଯ୍ୟରେ ଆଲୋକ ଶ୍ଳେଷଣ ଦ୍ୱାରା ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଏ । ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ଅମ୍ଳଜାନକୁ ତ୍ୟାଗକରି ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳକୁ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରୁ ଅବଶୋଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏଣୁ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ଅଞ୍ଚଳଗୁଡିକରେ ବାୟୁମଣ୍ଡଳର ଅମ୍ଳଜାନ ପରିମାଣ ଅଧିକ ଥାଏ । ସେଠାକାର ବାୟୁ ପ୍ରାଣୀଜଗତର ସୁସ୍ଥ ଜୀବନଧାରଣ ଓ ବିଶ୍ୱ ତାପମାତ୍ରାକୁ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଚିଲିକା ହେଉଛି ଏସିଆ ମହାଦେଶର ସର୍ବବୃହତ କ୍ଷାରୀୟ ଜଳ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ଅଞ୍ଚଳ । ଏହାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଯୁଗଯୁଗ ଧରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରି ରଖିଛି । ଚିଲିକାର ଆର୍ଦ୍ର ଅଞ୍ଚଳରେ ୭୨୦ ପ୍ରଜାତିର ଉଭିଦ, ୧୨୦ ପ୍ରଜାତିର ପ୍ଲାଙ୍କୋଟନ୍, ୩୭ ପ୍ରଜାତିର ଜିଆ, ୧୩୬ ପ୍ରଜାତିର ଗେଣ୍ଡା ଓ ଶାମୁକା, ୨୮ ପ୍ରକାରର ଚିଙ୍ଗୁଡି, ୩୪ ପ୍ରକାରର କଙ୍କଡା, ୨୬୮ ପ୍ରକାରର ମାଛ, ୭ ପ୍ରକାର ଅମେରୁଦଣ୍ଡୀ ପ୍ରାଣୀ, ୩୦ ପ୍ରକାରର ସରୀସୃପ, ୨୨୫ ପ୍ରଜାତିର ପକ୍ଷୀ, ୧୮ ପ୍ରକାରର ସ୍ତନ୍ୟପ୍ରାୟୀ ପ୍ରାଣୀ ଓ ୩୯୯ ପ୍ରକାରର ହାଇଡୋପ୍ଲାଙ୍କୋଟୋନ୍ ଚିଲିକା ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିରେ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି । ଏବେ ଚିଲିକାରେ ସାନକୁଦରୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ଭେଷଜ ଗୁଳ୍ମ 'ରୋଦନ୍ତୀ' ରହିଛି, ଯାହା ହିମାଳୟରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ବିରଳ ଭେଷଜ ଗୁଳ୍ମ । ଚିଲିକା ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା ବା ସି.ଡି.ଏ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବର୍ଷ ଚିଲିକା ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ସ୍କୁଲ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନେଇ 'ବିଶ୍ୱ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ସଂରକ୍ଷଣ ସଚେତନତା ସପ୍ତାହ' ପାଳନ କରୁଛନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ସାହ ଦେଖାଦେଇଛି । ଚିଲିକାର ଜଳ ସଂପଦ ଜୀବଜଗତକୁ ପରିପୁଷ୍ଟ କରୁଥିବା ଗବେଷଣା, ଜୀବ ସୁରକ୍ଷା, ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମାନସିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ତଥା ବିଶ୍ୱରେ ଚିଲିକାର ଉତ୍କର୍ଷତା ପ୍ରତିପାଦନ ପାଇଁ ଚିଲିକା ଉପକୂଳବାସୀଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରହିବା ଦରକାର ।

ପୃଥିବୀର ଆୟତନର ୬.୪ଶତାଂଶ ବା ୮୬ ଲକ୍ଷ ବର୍ଗ କି.ମି ହେଉଛି ଆର୍ଦ୍ର ଅଞ୍ଚଳ । ଏବେ ବିଶ୍ୱରେ ଚଳଚଞ୍ଚଳ ରହିଛି ୧୩୧୭ଟି ଆର୍ଦ୍ର ଅଞ୍ଚଳ । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଚିଲିକା ଓ ଭିତର କନିକା ପରି ୨ଟି ଆର୍ଦ୍ରାଞ୍ଚଳ ରହିଛି । ଚିଲିକାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ୬୪.୫କି.ମି. ଓ ପ୍ରସ୍ଥ ୫ରୁ ୧୮କି.ମି । ୧୯୪୫ ମସିହାରେ ଚିଲିକା ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିର ଆୟତନ ୨୯୪୬ବର୍ଗ କି.ମି ଥିବା ସ୍ଥଳେ ୧୯୬୨ ମସିହାରେ ୧୧୮୦ ବର୍ଗ କି.ମି ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଆହୁରି ସଙ୍କୁଚିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଜାତିର ପ୍ରାଣୀ ବିଲୁପ୍ତ ହେବାକୁ ବସିଲେଣି । ୧୯୮୧ ମସିହାରେ ଚିଲିକାକୁ ରାମସର ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଚିଲିକା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଚିଲିକା ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିର ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ୨୦୦୨ ମସିହାରେ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ସଂରକ୍ଷଣ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଥିଲେ । ପୃଥିବୀରେ ବିରଳ ଇରାଓ୍ୱାଡି ଡଲ୍ଫିନ୍ ମୋଟ ସମୁଦାୟ ୧ହଜାର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସ୍ଥଳେ କେବଳ ଚିଲିକାରେ ୧୦୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଧୀବରମାନେ ଏହାକୁ 'ଭୂଆଶୁଣୀ', 'ସାଧବ ବୋହୂ' ବା କେତେକ 'ଶିଶୁମାର' ଆଦି ନାମରେ ଏହି ଡଲ୍ଫିନ୍‌କୁ ସମ୍ବୋଧନ କରନ୍ତି । ସେ ଧୀବରମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ହିଁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଖେଳକୁଦ କରିଥାଏ, ଏମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତ ବିନୋଦନ କରିଥାଏ । ସାତପଡା ଅଞ୍ଚଳରେ ଏମାନଙ୍କର ବହୁ ପରିମାଣରେ ଆତଯାତ ଯୋଗୁଁ ୧୯୯୫ ମସିହାରେ ସରକାର ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀ ରୂପେ ଏହାକୁ ଘୋଷଣା କଲେ ମାତ୍ର ଏବେ ଏହାର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ବହୁ ବିରଳ ଡଲଫିନ୍ ଏବେ ଧୀବରମାନଙ୍କ ମେସିନ୍ ଡଙ୍ଗାରେ ଆଘାତ ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେଣି । ଏଥିପାଇଁ ଆମେ ସମସ୍ତେ ସଚେତନ ହେବା ଜରୁରୀ ।

ଆଜି ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଚର୍ଚ୍ଚା। ତାପମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ଉତ୍ତାପ ପ୍ରକୋପ, ବୃଷ୍ଟିପାତରେ ତାରତମ୍ୟ, ବନ୍ୟାବାତ୍ୟା ବିପ୍ଳାତ, ମରୁଡି, ଖାଦ୍ୟାଭାବ ପରି ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଦେଖାଦେଇଛି । ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳର ବୃଦ୍ଧିରେ ପାଣିପାଗ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଜୈବବିବିଧତା ହ୍ରାସ, କୃଷି ସଂପଦ ହ୍ରାସ, ଋତୁଚକ୍ରର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରି ସମସ୍ୟା ଦେଖାଦେଉଛି । ଏହା ଯୋଗୁଁ ସର୍ବତ୍ର 'ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି' ସୁରକ୍ଷା ଚିନ୍ତା ବଢି ଚାଲିଛି । ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ସଂରକ୍ଷଣ ଆମର ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଆହ୍ୱାନ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆମ ଅଞ୍ଚଳର ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ, ଉଦ୍ଭିଦ, କୀଟ, ପତଙ୍ଗ ବଞ୍ଚିପାରିବା ସହ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରକୃତି ଓ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ହୋଇପାରିବ । ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ସଂରକ୍ଷଣ ନହେଲେ ଆମ ପାଇଁ ଆଶଙ୍କାର କଳାପାହାଡ ଘେରି ଯିବ । ଆମେ ସଚେତନ ହେଲେ ଚିଲିକାର ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ସଂରକ୍ଷଣ ସହ ଏହାର ମୌଳିକତା ରକ୍ଷା ସହ ଜୈବବିବିଧତା ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇପାରିବ । ଚିଲିକାରେ ଜିରୋନେଟ୍ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ମତ୍ସ୍ୟଜୀବୀ, ପକ୍ଷୀ ଶିକାରୀ, ଯନ୍ତ୍ର ଚାଳିତ ଡଙ୍ଗାର ବାହକ, ବେଆଇନ୍ ଚିଙ୍ଗୁଡି ଘେରି ନିର୍ମାତା, ଅବାଧ ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣକାରୀ ବା ବାଣ କାରିଗରମାନେ ଚିଲିକାର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ୍ ।

ଚିଲିକାର ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣୀତ ଆଇନ୍ 'ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ସଂରକ୍ଷଣ ଆଇନ୍ ୧୯୭୨'କୁ କଡାକଡି ପାଳନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଅକ୍ଟୋବରରୁ ଫେବୃଆରୀ ମଧ୍ୟରେ ଚିଲିକାର ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ଅଞ୍ଚଳ ୧୦ରୁ ୧୨ଲକ୍ଷ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ । ଏଣୁ ଏହାର ସୁରକ୍ଷା ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ବଡ ଆହ୍ୱାନ । ଚିଲିକା ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ମା' କାଳିଜାଇ ଠାକୁରାଣୀ, ମା' ଉଗ୍ରତାରା, ମା' ଭଗବତୀ, ମା' ନାରାୟଣୀ, ବାବା ଅଲାରନାଥ, ନବଗ୍ରହ ମନ୍ଦିର, ଭାବକୁଣ୍ଡେଳେଶ୍ୱର ଆଦି ମନ୍ଦିର ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳୀ ଚିଲିକାର ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ ଆହୁରି ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଛି ।

ଚିଲିକାର ଜୈବ ବିବିଧତା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗୁଁ ଏହାକୁ ବିଶ୍ୱର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମି ରୂପେ ଆଦୃତ କରାଯାଇଛି । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଅଧୀନରେ ଗଠିତ ଜାତୀୟ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ପ୍ରବାଳ କମିଟି ମଧ୍ୟ ଚିଲିକାର ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି, ସହରଗୁଡିକର କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧମାନତା, ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଶିଳ୍ପ କାରଖାନା, ବିସ୍ଫୋରକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଦି ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଏହାକୁ ପ୍ରତିହତ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଦିଆଯାଉଛି । ଚିଲିକାର ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ଅଞ୍ଚଳ ପକ୍ଷୀ ଅଭୟାରଣ୍ୟ ରୂପେ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ମାନ୍ୟତା ହାସଲ କରିଛି । ଏହାର ନଳବଣ, କାଳିଜାଇ ଦ୍ୱୀପ, ହନିମୁନ୍ ଦ୍ୱୀପ, ବଡକୁଳ, ରମ୍ଭା ଆଦି ଦ୍ୱୀପ ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳୀ ରୂପେ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ମାନ୍ୟତା ହାସଲ କରିଛି ।

ଏଣୁ ଚିଲିକାର ଏହି ଆର୍ଦ୍ରଭୂମି ସଂରକ୍ଷଣ ପ୍ରତି ଆମେ ସମସ୍ତେ ସଜାଗ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦକ
ବାଲୁଗାଁ- ବାଣପୁର ଜନକଲ୍ୟାଣ ମଞ୍ଚ
ବାଲୁଗାଁ, ଜିଲ୍ଲା- ଖୋର୍ଦ୍ଧା- ୭୫୨୦୩୦

❖ ❖ ❖